

ZA in PROTI letališču na deponiji

ZA

Ko urbanisti (ne vsi!) ugotavljajo, da smo letališče v Mostah prehitro zaprli ima Ljubljana resnično take težave kam z novim vsaj športnim letališčem.

Ljubljanski urbanistični zavod je izdelal 12 možnih lokacij, ki bi odgovarjale mestnim potrebam. Vse je kazalo, da bo letališče vzdolž avtoceste od Brezovice do Loga sprejeto. Pa ni šlo! Protest ljudi in avtoceste. Zbrali so drugo lokacijo ob Izanski oziroma Matenski cesti. Tudi tu ni šlo! Uprli so se zaščitniki in ljubitelji Barja, pa še lovci, ribiči, ptičarji ter ljudje itd. Osebo sem v 60. letih, ko so strokovnjaki po ponovnih poplavih, na posebnem posvetovanju ugotovili, da se brez predora ali prekopa poplav na Barju ne bomo rešili. Tedaj sem po zelo pesimističnem gledanju na reševanje Barja zrisal skico »Nova Ljubljana«, kjer sem že vrisal mestni športni zračni center in vse ostalo primerno za tista leta življenja Ljubljane in sveta. Toda mestne potrebe so narekovali, da smo ravno na te površine navozili do 12 metrov visoke kupe smeti ter tako zgradili velik otok iz smeti, ki sicer že obvlada vso neposredno ravno okolico Ljubljanskega barja.

Strokovnjaki študirajo in nam predlagajo, kako bi te površine smeti zavarovali, da voda ne bi pronicala v nižje sloje, kjer je še čista pitna voda. V sklopu teh problemov so se pojavili

letalski entuzijasti, ki so znova nakazali željo, da bi sedaj na tem velikem otoku smeti zgradili potrebam primerno športno in verjetno tudi helikoptersko letališče. Da pa bo javnost obveščena sem tako zrisal na smeteh eno izmed variant za letališče, ki pa že sedaj nima veliko zagovornikov. Čas naj tudi to lokacijo razčisti.

CIRIL STANIČ

PROTI

Gradnja športnega letališča na Ljubljanskem barju bi bila popolnoma dovolj za trajni hrup nad glavami naših krajanov. Treba je pomisliti, da bi letališče funkcioniralo tako rekoč sredi naselja. Za letalo pomeni pot od ene do druge krajevne skupnosti le nekaj sekund. Hrup bi ostajal tako rekoč enak.

Športno letališče pomeni dviganje in pristajanje vlečnih letal za jadralce in treninge letalcev na športnih letalih.

Že v bližnji prihodnosti lahko pričakujemo, da se bo na to letališče preselil del letališča iz Lesc, saj se morajo številni ljubitelji športnega letenja voziti iz Ljubljane na Gorenjsko. Odtod do gradnje ali izgradnje piste za »lažja« reaktivna letala za potrebe gospodarstva in politikov je samo majhen korak. Razen tega lahko pričakujemo, da bi se tja preselili tudi deli helikopterske baze, saj povsem realno lahko pričakujemo nagle razrast števila helikopterjev za razne namene, ki v Ljubljani nimajo kje pristajati. Verjetno

bi dobili tak prostor tudi balonarji in ob določeni urah, ko ne bi s svojo elektroniko motili rednega prometa, tudi modelarji in raketarji.

Tako letališče seveda ne more brez športnih letalskih mitingov, medsebojne izmenjave letalskih poletov ostalih športnih letališč. Spričo vraga tega moramo povedati sledeče:

1. Stanovanci Murgel, Trnovega, Zelene poti, Krakovega, Rožne doline in drugi, moramo že več kot desetletje živeti v povsem degradiranem okolju, ki so nam ga vsilili z velikansko deponijo odpadkov tik pred našimi vrati. Dolga leta ni nihče resno ukrepal, da bi postavil nanjo sodobne naprave, ki bi preprečevale smrad, katerega zlasti ob slabem vremenu vonjajo celo na Prulah in na Vrhovcih. Zdaj naj bi nam eno onesnaženje zamenjali z drugim, prav tako neprijetnim in škodljivim.

2. Letališče s »tako ugodno lego« bi se zelo kmalu širilo in to kljub zagotovljenim načrtovalcem, da gre le za nepomemben objekt.

3. Letala vseh vrst bi morala manevrirati tik nad našimi hišami, močno bi se povečalo tveganje padcev letal na zgradbe – tudi zaradi pove-

čane megle v tem delu mesta. Bodoči lahki potniški promet bi terjal tudi nočno vzletanje in pristajanje, saj je jasno, da npr. na jutranji londonski sestanek ne bodo leteli že prejšnji dan.

4. Še najmanj pomembno je, da na Barju gnezdi ali pa se ustavljajo številne redke ptice, ki jih hrup verjetno ne bi pregnal. O tem bi vedeli povedati kaj več ornitologi.

5. Ker bodo investitorji zanesljivo minimalizirali svoje načrte, ne smemo nasedati strokovnim podatkom o »neškodljivih in nenevarnih« debelih, o nezamegljenosti ozračja (»analize« in strokovne ekspertize Hidrometeorološkega zavoda bodo brez dvoma dokazale, da tu ni nič več megle kot na Brniku), o »ropotuljicah«, ki »oživljajo« nebo, o tem, kako prestolnica potrebuje najmanj športno letališče, o tem, da so z Barja že itak pregnali modelarje, o tem, da pomeni tak objekt idealno saniranje deponije – seveda na račun našega zdravja, da bodo letala pristajala samo z manj obljubene barjanske strani (veter bo seveda pihal vedno tako kot bodo ukazali investitorji)...

PETER LIKAR

Gospodarjenje z gozdovi še naprej pod nadzorom stroke

Po dolgotrajnih razpravah je 26. 6. 1993 stopil v veljavo nov Zakon o gozdovih. Lastniki gozdov do sedaj niso bili posebej obveščeni o svojih pravicah in obveznostih, ki izhajajo iz zakona, razen preko medijev, ki pa so zelo skromno poročali o novostih, ki jih prinaša zakon.

Ker je pred nami sezona sečnje in drugih opravil v gozdu želimo lastnike tudi po tej poti seznaniti predvsem s tistimi določili zakona, ki so pomembna pri njihovem ravnanju z gozdom, da ne bi prihajalo do nepotrebnih zapletov z gozdarji oz. inšpekcijo.

Na splošno lahko ugotovimo, da je zakon naravnost v smeri večjega sodelovanja in boljših odnosov med lastniki in gozdarji, lastnikom daje večje pristojnosti, na drugi strani pa tudi večjo odgovornost pri izpolnjevanju obveznosti, ki izhajajo iz zakona.

Ob sprejetju zakona je bilo največ razprave okrog tega ali mora biti pred posekom dreve odobreno oz. strokovno odobreno. Zakon nedvomno določa, da je sečnja gozdnega drevja možna šele potem, ko pristojni revirni gozdar skupno z lastnikom gozda izbere drevesa za posek, razen v primerih ko je z načrtom posebej določeno, da v obravnavanem gozdu to ni potrebno.

Najvažnejše strokovno opravilo v gozdu – odbiro dreves za posek – bo torej gozdar vršil ob pristojnosti in v sodelovanju z lastnikom. Z ozirom na to predlagamo lastnikom, da se pred jesensko-zimsko sečnjo pravočasno dogovorijo z gozdarjem, da bosta skupno pregledala gozd in se dogovorila kakšna sečnja bo najbolj smotrna. Tukaj velja opozoriti lastnike, da naj se pred sečnjo pozanimajo tudi o možnosti prodaje lesa, da jim posekan in neprodan les ne bo potem propadal v gozdu ali v skladišču.

Pomembna novost v zakonu je izvajanje gozdnogojitvenih del, ki so obvezna po gozdnogospodarskih načrtih. Glede na to, da je ukinjeno plačevanje prispevka za biološka vlaganja, je vsak last-

nik sam obvezan za izvedbo gozdno-gojitvenih del v svojem gozdu pod nadzorom oz. navodilih revirnega gozdarja. Predvidoma bo država ta dela stimulirala tako, da bo lastnik za pravilno in vestno izvršena dela v svojem gozdu prejel določeno denarno spodbudo.

Izkušnje v zadnjem času sicer kažejo, da lastniki nimajo dosti interesa za izvajanje gojitvenih del v svojih gozdovih, kljub obljubljenim denarnim spodbudam.

Tako za obseg sečnje kot za obvezna gojitvena in varstvena dela bodo lastniki gozdov dobili ustrezne odločbe, ki jih bo izdal bodiči Zavod za gozdove Slovenije. Izvajanje določil odločb bo obvezno. Gozdarji na terenu se sicer ne navdušujejo nad povečano birokracijo, ki jo prinaša novi zakon in le upamo, da ne bo motila strokovnega dela, ki mora biti prilagojeno potrebam lastnikov gozdov in gozdu.

Novost je tudi način finansiranja gradnje in vzdrževanja gozdnih cest. Lastniki bodo skupaj z davkom od kmetijstva plačevali tudi pristojbino za vzdrževanje gozdnih cest, ki jo bo predpisala Vlada Republike Slovenije. Sredstva se bodo zbirala pri lokalnih skupnostih, ki bodo skupaj z javno gozdarsko službo financirala vzdrževanje gozdnih cest.

Glede beljenja lesa iglavcev zakon določa obvezno beljenje sortimentov in panjev smreke, bora in breste oziroma mora biti neobeljen les navedenih drevesnih vrst, ki je posekan v letni sezoni (od 1. aprila do 31. oktobra) predelan v 30. dne po sečnji, les iz zimske sečnje pa najpozneje do 15. maja.

Zakon prinaša še veliko drugih novosti predvsem na organizacijskem področju. O vsem pomembnejšem bodo lastniki obveščeni, ko bo prišel z delom Zavod za gozdove, kar se bo predvidoma zgodilo s pričetkom leta 1994.

TONE MIKLAČIČ
Grosuplje

VODOVOD, KANALIZACIJA, VODOHRAM

Kako preskočiti vodarske zagate?

Kljub vsesplošnemu negodovanju, ki vlada v naši občini, so v VGP Hidrotehnik Ljubljana zadovoljni z njihovo izvajalsko prisotnostjo pri nas. Žal ne pri osnovni dejavnosti, saj so že aprila zaključili z letošnjimi deli pri urejanju odvodnikov na Barju. Uredili so le 13 kilometrov jarkov namesto 60–70 kilometrov, da bi obdržali normalno raven uporabnosti letih. Kljub prizadevanjem podjetja, občini in drugim ne uspe prepričati Ministrstva za okolje in prostor, da se ne sme zmanjševati obseg vzdrževalnih vodnogospodarskih del, če želimo obdržati vodotoke v normalni uporabnosti. To velja tudi za Barje, saj se na njem pospešeno odvijajo naravni procesi zarasti, poplavljanja in ugrezanja, kar pomeni še večjo poplavljenost in manjše površine za kmetijstvo.

Tehnični direktor VGP Hidrotehnik ing. Anton Rigler je zato izpostavil druga dela: »V Horjulu smo zaradi rekonstrukcije ceste pri Iscri potegnili ob Horjulščici 65 metrov zidu in jo tudi pokrili in pridobili površino za pešce. Repu-

bliška direkcija za varstvo okolja in urejanje voda je prispevala 3 milijone tolarjev, mesto Ljubljana milijon, KS Horjul 280 tisoč in Iskra Horjul 180 tisoč tolarjev. Če je to povezano z vodotokom, pa so druge naloge s komunalnega področja, ki zajema že skoraj 90 odstotkov naše dejavnosti. Ne po naši volji, ampak že zaradi omejenega nerazumljivega ravnanja ministrstva, ki je zmanjšalo sredstva za vodnogospodarsko dejavnost, kljub ujamu 1990 in 1992 leta na dosedaj najmanjšo možno raven.«

Katera so torej druga dela?

»Na Izanski cesti smo položili 900 metrov vodovoda med Karlovskim mostom in Jurčovo potjo. Uporabili smo izjemno kvaliteto, 500 mm debele termal cevi. Več kot osem mesecev smo delali v izjemno težkih delovnih pogojih pod prometom in na barjanskem svetu. Delo je vredno 43 milijonov tolarjev, financiral pa ga je Vodovod-Kanalizacija Ljubljana.

V KS Galjevica smo naredili po 120 metrov ločenega fekalnega in meteornega kanala,

vrednega 2 milijona tolarjev. Z manjšimi profili se doseže cenejša izgradnja omrežja, pa tudi bolj zanesljivo delovanje. Ko že omenjam kanalizacijsko omrežje, naj še povem, da planiramo ureditev kanalizacije na Igu in med Igom ter Rastuko v skupni vrednosti 47 milijonov tolarjev. Predvidevamo tudi celovito komunalno ureditev Legatove ulice in Ulice na Tezi na Brdu. Vse bo novo: komunalni vodi, vodovod, plin, javna razsvetljava in elektrika. Naše delo bo vredno okrog 26 milijonov tolarjev.

Poznani smo tudi po gradnji rezervoarjev za vodo. Novega bo dobila Pijava gorica. Mi bomo zanj prispevali za 27 milijonov materiala in dela.«

Specialisti za vzdrževanje in urejanje vodotokov so se torej zaradi nerazumljivih tržnih razmer morali preusmeriti v komunalno-gradbeno sfero. Je to prava rešitev za tako pogosto poudarjano varovanje okolja in njegovo sonaravno urejanje. Ali vodotoki resnično niso več del našega okolja? Kdo zna odgovoriti na to vprašanje?

STANISLAV JESENOVEC